

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI
İTHALAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Ağır Vasıta, Zirai Araç Ve İş
Makineleri Dış Lastikleri (Kauçuktan Yeni Dış Lastikler)**

**Nihai Gözden Geçirme Soruşturması
Bilgilendirme Raporu**

Bu rapor; 19.6.2016 tarihli ve 29747 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2016/21) ile Çin Halk Cumhuriyeti menşeli “ağır vasıta, zirai araç ve iş makineleri dış lastikleri (kauçuktan yeni dış lastikler)”ne yönelik başlatılan nihai gözden geçirme soruşturmasına ilişkin bilgi, bulgu ve tespitleri içermekte olup söz konusu soruşturma neticesinde alınan karara ilişkin 2/12/2017 tarihli ve 30258 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğin (Tebliğ No:2017/33) hukuken bir parçasıdır.

1. SORUŞTURMAYA İLİŞKİN GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Mevcut önlem ve Soruşturma

(1) 20/08/2005 tarihli ve 25912 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2005/18 sayılı Tebliğ (2005/18 sayılı Tebliğ) ile Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli “otomobil, hafif ticari araç, ağır vasıta, zirai araç ve iş makineleri dış lastikleri’nin (kauçuktan yeni dış lastikler)” ithalinde dampinge karşı kesin önlem yürürlüğe konulmuştur.

(2) Bahse konu önleme yönelik nihai gözden geçirme soruşturması açılmasına ilişkin ilk başvuru kapsamında, şikayetçi yerli üretici Petlas Lastik San. A.Ş.(Petlas) tarafından yapılan ve Özka Lastik ve Kauçuk Sanayi Ticaret A.Ş (Özka) tarafından desteklenen başvurunun otomobil ve hafif ticari araç lastikleri için temsil şartını karşılamadığının anlaşılması nedeniyle başvuru yalnızca “ağır vasıta, zirai araç ve iş makineleri dış lastikleri" (kauçuktan yeni dış lastikler) açısından incelenmiştir. Soruşturma sonucunda, 21/06/2011 tarih ve 27971 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2011/8 sayılı Tebliğ (2011/8 sayılı Tebliğ) ile ÇHC menşeli “ağır vasıta, zirai araç ve iş makineleri dış lastikleri’nin (kauçuktan yeni dış lastikler)” ithalinde dampinge karşı kesin önlem devam ettirilmiştir.

(3) Yönetmeliğin 35 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünce 16/08/2015 tarihli ve 29447 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2015/36 sayılı Tebliğ ile mevcut önlemin yürürlükten kalkacağı ve önleme tabi ürünün yerli üreticilerinin mevzuatta öngörülen sürelerde yeterli delillerle desteklenmiş bir başvuru ile nihai gözden geçirme soruşturması açılması talebinde bulunabilecekleri duyurulmuştur.

(4) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Hakkında Yönetmelik’te (Yönetmelik) öngörülen zaman sınırı içinde yerli üretici Petlas tarafından iletilen ve Kocaeli Lastik Sanayi A.Ş. (Kolsan) tarafından desteklenen başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve bir nihai gözden geçirme soruşturması açılmasını haklı kılacak yeterlilikte delillerin mevcudiyetine kanaat getirilmiştir.

(5) 19/6/2016 tarihli ve 29747 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2016/21 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (2016/21 sayılı Tebliğ) vasıtasıyla başlatılan nihai gözden geçirme soruşturması kapsamında “nihai bildirim” raporu ilgili taraflarla paylaşılmış ve ulaşılan tespitlere yönelik ilgili tarafların nesnel, kanıtlanabilir ve makul itiraz ve görüşleri değerlendirilmiştir.

1.2 Yerli üretim dalının temsil niteliği

(1) Soruşturmanın açılış aşamasında yapılan değerlendirmede, başvuru sahibi firmanın Yönetmeliğin 18 inci maddesi çerçevesinde yerli üretim dalını temsil niteliğini haiz olduğu

anlaşmıştır. Soruşturmanın açılmasını müteakip Kolsan, Petlas tarafından yapılan başvuruyu desteklediğini beyan eden dilekçesini Bakanlığımıza sunmuştur.

(2) Petlas firması raporun bundan sonraki bölümünde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

1.3 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün Bakanlıkça tespit edilen üreticilerine/ihracatçılara, Türkiye’de yerleşik ithalatçılara ve ÇHC’nin Ankara Büyükelçiliğine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan metnine ve soru formlarına nereden erişileceğine dair bilgiler verilmiştir.

(3) Taraflara görüş bildirme ve soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır. Ayrıca, ilgili tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(4) Soruşturma konusu ürünün ithalatını gerçekleştirdiği tespit edilen ve kendisine soru formu gönderilmiş olan firmalardan 9 ithalatçı firma ithalatçı soru formuna cevap vermiştir. Ayrıca söz konusu ürünün ihracatını gerçekleştiren iki tacir firma da tacir soru formuna cevap vermiştir.

(5) İlgili taraflardan alınan yanıtlar içerisinde yer alan nesnel görüşlere işbu raporun ilgili kısımlarında firma veya temsilcisinin ismi zikredilmeksizin yer verilmiştir.

1.4 Gözden geçirme dönemi

(1) Mevcut önlemin yürürlükten kalkması durumunda, dumpingin ve zararın devamı veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığının tespiti için 1/1/2013– 31/12/2015 arasındaki dönem gözden geçirme dönemi olarak belirlenmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

(1) Soruşturmanın sonuçlandığı tarih itibariyle 4011.20.90, 4011.70.00.00.00, 4011.80.00.00.00 ve 4011.90.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonları (GTİP) altında kayıtlı soruşturma konusu ürün olan lastik, içerisinde doğal ve/veya sentetik kauçuklar, karbon siyahı, tekstil ve/veya çelik kordlar, pişirme amaçlı kimyasallar ve lastiğe UV ve Ozon direnci kazandırmak için çeşitli kimyasallar içeren komposit bir üründür. Lastiğin temel işlevi, araç ve yer arasındaki güç iletişimini sağlaması, hareketi başlatması veya durdurması, yük taşıması, araçla zemin arasında süspansiyon oluşturarak konforlu bir sürüş sağlamasıdır. Şikayet konusu ürünler kullandıkları alanlar dikkate alınarak “Ağır Vasıta Lastikleri”, “Zirai Araç Lastikleri” ve “İş Makinesi Lastikleri” olmak üzere üç ana kategori altında toplanmıştır.

(2) 30/12/2016 tarihli ve 29934 (2.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli”nde yapılan değişiklikler neticesinde önleme tabi ürüne ait GTİP’ler 2017 yılında aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

2016 GTİP	2017 GTİP	Eşya Tanımı
4011.20*	4011.20*	Otobüs ve kamyonlarda kullanılanlar (*)
4011.61.00.00.00	4011.70.00.00.00	Tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar
4011.92.00.00.00		
4011.62.00.00.00		
4011.63.00.00.00		
4011.93.00.00.00	4011.80.00.00.00	Yapı, madencilik veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar
4011.94.00.00.00		
4011.69.00.00.00		
4011.99.00.00.00	4011.90.00.00.00	Diğerleri

(*) Soruşturma açılış tarihi itibarıyla yürürlükte olan 31 Aralık 2009 tarih ve 27449 3. Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli” uyarınca 4011.10.00.90.14 G.T.İ.P.’inde yer alan “Minibüs,kamyonet ve hafif kamyon radyal dış lastikleri (kolonlar dahil)” ve 4011.10.00.90.15 G.T.İ.P.’inde yer alan “Minibüs,kamyonet ve hafif kamyon konvansiyonel (cropssply) dış lastikleri (kolonlar dahil)” hariç olmak üzere.

(3) 2011/8 sayılı Tebliğ ile sonuçlanan NGGS’de, yerli üretici tarafından üretilen ürünler ile soruşturmaya konu ülke menşeli ürünler arasında fiziksel özellikler, ürün çeşitliliği ve kullanım alanları olarak “benzer ürün” tanımını açısından ayırım yaratan herhangi bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu soruşturma kapsamında yapılan değerlendirmede, Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde benzer ürüne yönelik tespiti değiştirecek herhangi bir veri bulunmamıştır.

(4) Önlem konusu ürün ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup uygulamaya esas olan, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan GTİP ve 2017/33 sayılı Tebliğin 4 üncü maddesinde yer alan tabloda yer alan eşya tanımıdır. Bununla beraber, önlem konusu eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan tarife pozisyonunda ve/veya tanımında yapılacak değişiklikler uygulamaya hâle getirmemektedir.

3. DAMPİNGİN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELME İHTİMALİ

3.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde önlemin yürürlükten kalkması halinde dampingin devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiş olup Yönetmeliğin 41 inci maddesi temelinde soruşturma sırasında yeni bir damping marjı hesaplanmamıştır.

3.2 Dampingin Devamı Veya Yeniden Meydana Gelme İhtimaline İlişkin Değerlendirme

(1) Mevcut dampinge karşı önlemin hukuki ve idari altyapısını teşkil eden ilk damping soruşturması nihayetinde ÇHC menşeli ağır vasıta, zirai ve iş makinesi lastikleri için damping marjları hesaplanmıştır. Mezkur soruşturma esnasında tespit edilen damping marjları ÇHC’nin önlemin kalkması halinde muhtemel davranışını yansıtmaması bakımından önemli bir gösterge niteliği taşımaktadır. Buna göre, ÇHC menşeli iş makinesi ve zirai lastikler için damping marjı CIF bedelin % 87’si olarak; ağır vasıta lastikleri için ise radyal olanlarında CIF bedelin %60’ı diğer ağır vasıta lastikleri için ise CIF bedelin %87’si olarak hesaplanmıştır.

(2) 2011/8 sayılı Tebliğ ile ÇHC menşeli “ağır vasıta, zirai araç ve iş makineleri dış lastikleri (kauçuktan yeni dış lastikler)”ne yönelik olarak CIF bedelin %60’ı oranında yürürlükte bulunan dampinge karşı önlem devam ettirilmiştir.

(3) ÇHC’nin lastik sektörü tüm lastikler için genel olarak incelendiğinde anılan iş kolunun ÇHC ekonomisinde dikkat çekici bir öneme sahip olduğu ve ÇHC’nin bu ürünlerde önemli bir pazar olmasının yanı sıra dünyada üretici ve ihracatçı olarak öne çıktığı görülmektedir. “ÇHC Lastik Endüstrisi Küresel Raporu, 2014-2018”¹ uyarınca ÇHC dünyanın en büyük lastik üreticisi ve ihracatçısı konumundadır. Son yıllarda ÇHC ekonomisi gelişirken ihracat artmakta, lastiğe yönelik iç talep de yükselmektedir. 2013 yılında, Çin lastik üretim miktarı bir önceki yıla göre %8,2 oranında artarak 965 milyon adet olmuştur. Son on yıldaki gelişmelere paralel olarak radyal lastiklerin üretimdeki oranı önemli ölçüde yükselmiş, 2000 yılında %32 olan pay 2013 yılında %90’a çıkmıştır.

¹ <http://www.researchandmarkets.com/reports/2967187/research-report-on-china-tyre-industry-2014-2018>

(4) Uluslararası firmalar 1990'ların başından itibaren ÇHC pazarına girmeye başlamıştır. Düşük üretim maliyetleri ve geniş pazar talebi nedeniyle çok uluslu lastik üreticisi şirketler ÇHC'yi bu konuda önemli bir üretim üssü olarak görmektedir.

(5) ÇHC'de 500'den fazla lastik üreticisi bulunmakta; önümüzdeki dönemde ise birleşme ve satın almaların hızla artacağı öngörülmektedir. Bu durumun ise küçük ve orta ölçekli üreticilerin pazar dışına itilmesine veya büyük firmalarca satın alınmasına neden olacağı düşünülmektedir.

(6) Yukarıda yer alan bilgiler ışığında, düşük işçi maliyetleri, geniş pazar talebi, Çin'de ikamet eden ölçek ekonomisine sahip çokuluslu lastik üreticilerinin ihracat pazarlarına yönelmiş olması ile birlikte ÇHC'nin genişleyen otomotiv sektörü de göz önüne alındığında, ÇHC'nin lastik endüstrisi gelişmekte olan ülkeler aleyhine büyük avantajlara sahiptir. Bu durum ÇHC'nin lastik piyasasındaki gücü ve kapasitesini göstermektedir.

(7) ÇHC'nin inceleme konusu ağır vasıta, zirai araç ve iş makinesi lastiklerinde gerçekleştirdiği ihracata bakıldığında ise ağır vasıta lastiklerinde 2013 yılında 2,7 milyon ton olan ihracatın 2015 yılına gelindiğinde % 14 oranında artışla 3,1 milyon ton seviyesine ulaştığı; aynı dönemde zirai lastiklerin ihracatının %13'lük bir artışla 96 bin tondan 108 bin tona yükseldiği; iş makinesi lastiklerinde ise aynı dönemde ihracatın 298 bin tondan %7'lik bir artışla 318 bin tona yükseldiği görülmektedir. Bu durum ÇHC'nin hali hazırda önemli bir ihracat potansiyeli bulunduğunu göstermektedir.

(8) Diğer taraftan tüm ürün gruplarındaki 2015 yılı birim fiyatlarının 2013 ve 2014 yıllarına kıyasla daha düşük seviyelerde gerçekleştiği görülmektedir. Ağır vasıtalarda birim fiyatların ton başına ABD Doları olarak 3,05'ten 2,32'ye; zirai makinelerde 3,09'dan 2,52'ye; iş makinelerinde ise 3,37'den 2,71'e düştüğü görülmektedir.

(9) Amerika Birleşik Devletleri (ABD) tarafından ÇHC menşeli ağır vasıta ve otobüs lastiklerine yönelik olarak işbirliğinde bulunan firmalar için CIF bedelin %9'u oranında; işbirliğinde bulunmayan diğer firmalar için de %22,57 oranında dampinge karşı önlem 27/1/2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe konulmuştur.

(10) Söz konusu bilgi ve tespitler birlikte değerlendirildiğinde meri önlemin yürürlükten kaldırılması halinde dampedingli ithalatın devam etmesinin veya yeniden ortaya çıkmasının muhtemel olduğuna kanaat getirilmesine yetecek nesnel ve kanıtlanabilir verilerin mevcut olduğu değerlendirilmiştir.

4. ZARARIN DEVAMI VE YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

4.1 İthalatın hacmi ve gelişimi

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde, gözden geçirme döneminde yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri ve önlemin yürürlükten kalkması halinde zararın devam etmesinin veya tekrar etmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir. Bu çerçevede, ithalatın miktarı ve gelişimi, ithalat fiyatlarının gelişimi ile yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri değerlendirilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı ve soruşturmaya konu ülkeden yapılan ithalatın incelemesinde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri kullanılmıştır.

4.2 Ürünün genel ithalatı ve ithalatın fiyatları

(1) Ağır vasıta lastiklerinin 2013-2015 döneminde tüm ülkelerden gerçekleşen ithalat rakamları incelendiğinde 2013 yılında 2,9 milyon adet olan ithalatın 2014 yılında 2,3 milyon adet ve 2015 yılına gelindiğinde 2,4 milyon adet olarak gerçekleştiği ve söz konusu ithalatın birim fiyatlarının ise 2013 yılında 164 ABD Doları/Adet iken 2014 yılında 174 ABD Doları/Adet ve 2015 yılında ise 137 ABD Doları/Adet düzeyinde gelişim gösterdiği görülmüştür.

(2) Zirai araç lastiklerinin 2013-2015 döneminde tüm ülkelerden gerçekleşen ithalat rakamları incelendiğinde 2013 yılında 113 bin adet olan ithalatın 2014 yılında 133 bin adet ve 2015 yılına gelindiğinde 138 bin adet olarak gerçekleştiği; söz konusu ithalatın birim fiyatlarının ise 2013 yılında 289 ABD Doları/Adet iken 2014 yılında 253 ABD Doları/Adet ve 2015 yılında ise 187 ABD Doları/Adet olduğu görülmektedir.

(3) İş makinesi lastiklerinin 2013-2015 döneminde tüm ülkelerden gerçekleşen ithalat rakamları incelendiğinde 2013 yılında 289 bin adet olan ithalatın 2014 yılında 228 bin adet ve 2015 yılında ise 126 bin adet olarak gerçekleştiği; söz konusu ithalatın birim fiyatlarının ise 2013 yılında 169 ABD Doları/Adet iken 2014 yılında 163 ABD Doları/Adet ve 2015 yılında ise artış göstererek 275 ABD Doları/Adet düzeyine yükseldiği izlenmiştir.

4.3 Ürünün önlem konusu ülkeden ithalatı ve ithalatın fiyatları

(1) Önleme konu lastiklerin ÇHC'den gerçekleşen ithalatı incelendiğinde bu ülkeden gerçekleşen ithalatın yürürlükteki dampinge karşı önleme rağmen arttığı görülmektedir. Ağır vasıta, zirai araç ve iş makinesi lastikleri ithalatı, 2013 yılında 100.272 adet iken 2015 yılında 106.324 adet düzeyine yükseldiği görülmüştür.

(2) Bu çerçevede, mevcut zarar inceleme dönemi itibariyle ÇHC menşeli ağır vasıta lastikleri ithalatı 2013 yılında 95 bin adet iken 2014 yılında 104 bin ve 2015 yılında 106 bin adet düzeyine yükselmiştir. ÇHC menşeli zirai araç lastiklerinde ise 175 adet olan ithalatın gerileyerek 2015 yılında 69 adet düzeyinde kaldığı ve iş makinesi lastiklerinde ise 2013 yılında 4.759 adet olan ithalatın 2015 yılında 420 adet olarak gerçekleştiği izlenmiştir.

(3) ÇHC menşeli ağır vasıta lastikleri ithal birim fiyatlarının 2013 yılında 55 ABD Doları/Adet iken 2014 yılında 49 ABD Doları/Adet ve 2015 yılında ise 44 ABD Doları/Adet düzeyinde gelişim gösterdiği görülmüştür. Zirai araç lastiklerinin ithal birim fiyatlarının ise 2013 yılında 88 ABD Doları/Adet iken 2014 yılında 128 ABD Doları/Adet ve 2015 yılında 147 ABD Doları/Adet düzeyine yükseldiği izlenmiştir. İş makinesi lastiklerinin ithal birim fiyatlarının ise 2013 yılında 21 ABD Doları/Adet iken 2014 yılında 89 ABD Doları/Adet ve 2015 yılında ise 188 ABD Doları/Adet olduğu görülmektedir.

4.4 Ürünün üçüncü ülkelere ithalatı ve ithalatın fiyatları

(1) Önleme konu olmayan üçüncü ülkeler menşeli toplam ithalata bakıldığında ağır vasıta lastikleri ithalatı 2013 yılında 2,8 milyon adet iken 2014 yılında 2,2 milyon adet ve 2015 yılında ise 2,3 milyon adet olarak gerçekleşmiştir. Zirai grup lastiklerde ise 2013 yılında 112 bin adet olan diğer ülkeler menşeli ithalatın 2014 yılında 133 bin adet ve 2015 yılında ise 138 bin adet olarak gerçekleştiği izlenmiştir. İş makinesi lastiği grubunda ise 2013 yılında 285 bin adet olan üçüncü ülkeler menşeli ithalatın 2014 yılında 227 bin adet ve 2015 yılında ise 126 bin adet olarak azalma gösterdiği anlaşılmıştır.

(2) Diğer ülkeler menşeli ağır vasıta lastikleri ithal birim fiyatlarının 2013 yılında 168 ABD Doları/Adet iken 2014 yılında 180 ABD Doları/Adet ve 2015 yılında ise 141 ABD Doları/Adet düzeyinde gelişim gösterdiği görülmüştür. Zirai araç lastiklerinin ithal birim fiyatlarının ise 2013 yılında 289 ABD Doları/Adet iken 2014 yılında 253 ABD Doları/Adet ve 2015 yılında

187 ABD Doları/Adet düzeyine yükseldiği izlenmiştir. İş makinesi lastiklerinin ithal birim fiyatlarının ise 2013 yılında 172 ABD Doları/Adet iken 2014 yılında 163 ABD Doları/Adet ve 2015 yılında ise 275 ABD Doları/Adet olduğu görülmektedir.

4.5 Türkiye toplam benzer mal tüketimi ve pazar payları

(1) Türkiye toplam benzer mal tüketimi incelenirken şikayetçi firma ve şikayeti destekleyen firma ile şikayette bulunmayan diğer yerli üreticilerin 2013-2015 yıllarında gerçekleştirdikleri toplam iç satışlar ve anılan dönem içerisinde gerçekleştirilen toplam ithalat dikkate alınmıştır.

(2) Buna göre, ağır vasıta lastiklerinde 2013 yılında 100 olan toplam tüketim endeksi 2014 yılında 87'ye gerilemiş ve 2015 yılında 94'e yükselmiştir. Zirai araç lastiklerinde ise 2013 yılında 100 olan tüketim endeksi 2014 yılında 112'ye ve 2015 yılında ise 122'ye yükselmiştir. İş makinesi lastiklerine bakıldığında, 2013 yılında 100 olan endeksin 2014 yılında 86'ya ve 2015 yılında ise 63'e gerilediği görülmüştür.

(3) Yerli üreticilerin toplam Türkiye pazarından aldıkları payın gelişimine bakıldığında ağır vasıta lastiklerinde 2013 yılında 100 olan endeks değerinin 2014 yılında 118'e ve 2015 yılında ise 121'e yükseldiği görülmüştür. Zirai araç lastiklerinde, 2013 yılında 100 olan endeks değerinin 2014 yılında 99'a gerilediği ve 2015 yılında ise 100'e yükseldiği görülmüştür. İş makinesi lastiklerinde 2013 yılında 100 olan endeks değerinin 2014 yılında 123'e, 2015 yılında ise 189'a yükseldiği görülmüştür. (Tablo 2)

(4) ÇHC'nin ağır vasıta lastiklerinde 2013 yılında 100 olan pazar payı endeks değeri 2014 yılında 125'e yükselirken 2015 yılında 118'e gerilemiştir. ÇHC'nin zirai araç lastiklerinde 2013 yılında 100 olan endeks değeri 2014 yılında 185'e yükselmiş ve 2015 yılında ise 32'ye gerilemiştir. İş makinesi lastiklerinde ise 2013 yılında 100 olan ÇHC'nin pazar payı endeks değeri 2014 yılında 32 ve 2015 yılında ise 14'e gerilemiştir.

4.6 Fiyat baskısı ve Fiyat kırılması

(1) Fiyat baskısı hesabı, soruşturma konusu lastik fiyatlarının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatlarını olması gereken seviyeye göre yüzde olarak ne kadar baskı altında tuttuğunu göstermektedir. Fiyat baskısı hesaplanırken, soruşturma konusu ürünün CIF ithal fiyatı üzerine gümrük vergisi (%4,5) ve diğer ithalat masrafları (%2) eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Bulunan değer ile yerli üretim dalının ticari maliyetlerine eklenen makul kâr oranı ile elde edilen olması gereken yurtiçi satış fiyatı karşılaştırılmıştır. Buna göre, 2015 yılında ağır vasıta lastiklerine yönelik hesaplanan fiyat baskısı CIF bedelinin %2XX oranındadır. Zirai araç lastiklerine yönelik hesaplanan fiyat baskısı oranı %-1X ve iş makinesi lastiklerine yönelik ise %3X düzeyindedir.

(2) Fiyat kırılması, ithal ürün fiyatlarının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatlarının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermektedir. Fiyat kırılması hesaplanırken, soruşturma konusu ürünün CIF ithal fiyatı üzerine gümrük vergisi (%4,5) ve diğer ithalat masrafları (%2) eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Buna göre ağır vasıta lastiklerine yönelik hesaplanan fiyat kırılması oranı CIF bedelinin %2XX oranındadır. Zirai araç lastiklerine yönelik hesaplanan fiyat kırılması oranı %-3X ve iş makinesi lastiklerine yönelik ise %2X düzeyindedir.

4.7 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, zarar inceleme dönemi olan 2013-2015 aralığında dönemsel gelişmeleri yansıtabilecek şekilde incelenmiştir. Ekonomik göstergeler arasında yer alan tüm parasal değerler dönemsel karşılaştırmanın daha sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için

TÜİK'ten temin edilen Üretici Fiyatları Endeksi kullanılarak enflasyondan arındırılmış, böylelikle reel değerlere ulaşılmıştır. Reel değerler endeksenerek zarar inceleme dönemindeki eğilim analiz edilmiştir.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı

1) Yerli üretim dalının ağır vasıta grubu lastikler için üretim miktar endeksi 2013 yılında 100 birim kabul edildiğinde 2014 yılında 162'ye ve 2015 yılında ise 254'e yükselmiştir. Söz konusu ürüne ait toplam kapasite 2013 ve 2014 yıllarında 100 olurken 2015 yılında 289'a yükselmiştir. Yine bu ürün grubu için toplam kapasite kullanım oranı ise 2013 yılında 100 olmak üzere 2014 yılında 162'ye yükselmiş ve 2015 yılında ise 88'e gerilemiştir.

2) Yerli üretim dalının zirai araç lastiklerinde 2013 yılında 100 olan üretim miktar endeksi 2014 yılında 110'a yükselmiş ve 2015 yılında ise 107'ye gerilemiştir. Bu ürün grubunda toplam kapasite değişmezken kapasite kullanım oranı ise sırasıyla 100, 110 ve 107 olarak gerçekleşmiştir.

3) İş makinesi lastiği grubu için 2013 yılında 100 olan üretim miktar endeksi 2014 yılında 109'a yükselmiş ve 2015 yılında ise 99'a gerilemiştir. Söz konusu grup için toplam kapasite değişmezken kapasite kullanım oranları ise sırasıyla 100, 109 ve 99 olarak gerçekleşmiştir.

b) Yurt içi satışlar ve ihracat

1) Yerli üretim dalının ağır vasıta lastik grubunda 2013 yılında 100 birim olan yurt içi satış miktarı endeksi 2014 yılında 159 ve 2015 yılında 238 olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu satışların birim fiyat endeksi ise 2013 yılı 100 olmak üzere 2014 yılında 136 ve 2015 yılında 161 olmuştur. Bu grup lastiklerin 2013 yılı ihracat miktar endeksi 100 kabul edildiğinde 2014 yılında 129'a ve 2015 yılında ise 261'e yükselmiştir. Yurtdışı satışların birim fiyat endeksi ise sırasıyla 100, 113 ve 114 olarak gerçekleşmiştir.

2) Yerli üretim dalının zirai araç lastiklerinde yurt içi satış miktar endeksi 2013 yılı 100 olmak üzere 2014 yılında 113 ve 2015 yılında 131 olarak artış göstermiştir. Yurt içi satışların birim fiyat endeksi ise sırasıyla 100, 88 ve 83 olmuştur. Yerli üretim dalının ihracat miktar endeksi 2013 ve 2014 yıllarında 100 olmak üzere 2015 yılında ise 88'e gerilemiştir. İhracatın birim fiyatlarındaki gelişime bakıldığında ise 2013 yılı 100 olmak üzere 2014 ve 2015 yıllarında 98 düzeyine gerilemiştir.

3) Yerli üretim dalının iş makinesi lastiklerinde 2013 yılında 100 birim olan yurt içi satış miktarı endeksi 2014 yılında 99 ve 2015 yılında 105 olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu satışların birim fiyat endeksi ise 2013 yılı 100 olmak üzere 2014 yılında 84'e ve 2015 yılında 82'ye gerilemiştir. Bu grup lastiklerin 2013 yılı ihracat miktar endeksi 100 kabul edildiğinde 2014 yılında 104'e yükselmiş ve 2015 yılında ise 91'e gerilemiştir. Yurtdışı satışların birim fiyat endeksi ise sırasıyla 100, 96 ve 96 olarak gerçekleşmiştir.

c) Pazar payı

1) Soruşturmaya konu tüm lastik gruplarında yerli üretim dalının toplam Türkiye pazarından aldığı payın gelişimine bakıldığında ise 2013 yılı 100 olmak üzere 2014 yılında 128 ve 2015 yılında 113 olarak gerçekleşmiştir.

ç) Stoklar

1) Yerli üretim dalının ağır vasıta lastiklerinde 2013 yılında 100 olan stok miktar endeksi 2014 yılında 245'e ve 2015 yılında 407'ye yükselmiştir. Zirai araç lastiklerinde 2013 yılında 100 olan stok miktar endeksi 2014 yılında 119 ve 2015 yılında ise 87 olarak gerçekleşmiştir. İş

makinesi lastiklerinde ise yıllar itibariyle stok miktar endeksi 100, 109 ve 97 düzeyinde seyretmiştir.

d) İstihdam

1) Yerli üretim dalının tüm ürün grupları için çalışan toplam işçi sayısı endeksi 2013 yılında 100 birim olmak üzere 2014 yılında 109 ve 2015 yılında 105 olarak gerçekleşmiştir.

e) Verimlilik

1) Yerli üretim dalının ağır vasıta lastiklerinde 2013 yılında 100 olan verimlilik endeksi 2014 yılında 148'e ve 2015 yılında 242'ye yükselmiştir. Ziraî araç lastiklerinde 2013 yılında 100 olan verimlilik endeksi 2014 yılında 100 ve 2015 yılında ise 101 olarak gerçekleşmiştir. İş makinesi lastiklerinde ise yıllar itibariyle verimlilik endeksi 100, 100 ve 94 düzeyinde seyretmiştir.

f) Maliyetler ve kârlılık

1) Yerli üretim dalının ağır vasıta lastiklerinde ağırlıklı ortalama birim ticari maliyet endeksi 2013 yılında 100 olmak üzere 2014 yılında 120'ye, 2015 yılında ise 138'e yükselmiştir. Söz konusu ürün grubu için yurt içi birim karlılık endeksi 2013 yılı -100 olmak üzere 2014 yılında 124'e 2015 yılında ise 227'ye yükselmiştir.

2) Ziraî araç lastiklerinde 2013 yılı için 100 olan birim ticari maliyet endeksi 2014 yılında 86 ve 2015 yılında 84 olarak gerçekleşmiştir. Bu grup için yurt içi birim karlılık endeksi 2013 yılı 100 olmak üzere 2014 yılında 565 ve 2015 yılında ise -360 olarak gerçekleşmiştir.

3) İş makinesi lastiklerinde 2013 yılı 100 kabul edildiğinde birim ticari maliyet endeksinin 2014 yılında 85 ve 2015 yıllarında 86 düzeyinde gerçekleştiği; 2013 yılında 100 kabul edilen yurt içi satışlar birim karlılık endeksinin 2014 yılında 76'ya ve 2015 yılında ise 55'e gerilediği görülmüştür.

g) Nakit Akışı

1) Yerli üretim dalının ağır vasıta lastiklerinde nakit akışı endeksi 2013 yılında 100 olmak üzere 2014 yılında 460'a, 2015 yılında ise 859'a yükselmiştir. Ziraî araç lastiklerinde 2013 yılı için 100 olan nakit akışı endeksi 2014 yılında 140'a yükselmiş ve 2015 yılında ise 112'ye gerilemiştir. Son olarak, iş makinesi lastiklerinde 2013 yılı 100 kabul edildiğinde nakit akışı endeksinin 2014 yılında 162'ye yükseldiği ve 2015 yılında ise 138 düzeyine gerilediği görülmüştür.

ğ) Yatırım hasılatı oranı

1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, 2013 yılı itibariyle 100 olan yatırım hasılatı oranı endeksi 2014 yılında 91 ve 2015 yılında ise 97 olarak gerçekleşmiştir.

h) Büyüme

1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak aktif büyüklüğü 2013 yılı 100 olmak üzere 2014 yılında 119 ve 2015 yılında ise 126 olarak gerçekleşmiştir.

ı) Öz sermaye büyüklüğü

1) Yerli üretim dalının 2013 yılında 100 olan özsermaye büyüklüğü 2014 yılında 111 ve 2015 yılında 129 düzeyine yükselmiştir.

i) Yatırımların Seyri

1) Yerli üretim dalının incelenen dönem itibariyle tevsi yatırımları 2013 yılı 100 olmak üzere 2014 yılında 206'ya yükselmiş ve 2015 yılında ise 161'e gerilemiştir.

j) Firma net satış toplamı

1) Yerli üretim dalının 2013 yılında 100 olan net satış toplamı 2014 yılında 100 ve 2015 yılında 108 olarak gerçekleşmiştir.

k) Firma dönem net karı

1) Yerli üretim dalının 2013 yılında 100 olan net dönem karı 2014 yılında 108 ve 2015 yılında 123 düzeyine yükselmiştir

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının temel ekonomik göstergeleri topluca değerlendirildiğinde, 2013 yılına göre 2014 ve 2015 yıllarında benzer ürünün üretim ve yurtiçi satış miktarlarının ve yurtiçi birim satış değerinin artış kaydettiği; benzer ürünün tüm alt gruplarına ilişkin ticari maliyetin 2015 yılında bir önceki yıla göre artış gösterdiği ve yurtiçi birim karlılığın tüm ürün grupları için arttığı; dönem sonu stok miktarları ile kapasite kullanım oranlarının tüm ürün grupları için 2015 yılında bir önceki yıla göre düşüş gösterdiği; yerli üretim dalının imal ettiği tüm ürünlere yönelik firma net satış toplamı ile firma net dönem karı, firma öz sermayesi ve firma aktif toplamının artış kaydettiği izlenmiştir. Diğer taraftan, tüm ürün grupları için 2014 yılına göre 2015 yılında firma yurtdışı satış miktarında ve işçi sayısında bozulma gözlenmiştir.

5. DAMPİNGİN VE ZARARIN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1 Genel açıklamalar

(1) ÇHC Lastik Endüstrisi Küresel Raporu'nda yer alan bilgi ve bulgulardan anlaşıldığı üzere soruşturma konusu ürünün küresel en büyük üreticisi ve tedarikçisi konumunda olan ÇHC'nin bu liderliğinin kısa süre içerisinde kaybetmeyeceği ve hatta konumunu güçlendireceği görülmektedir.

(2) Yerli üretim dalının şikayet başvurusunda iddia ettiği ve söz konusu ürünün ithalatçılarının Bakanlığımıza sunduğu bilgi ve verilerden anlaşıldığı üzere talebin fiyat esnekliği yüksek olan ürünün ÇHC'den dampingli fiyatlarla ithal edilmesi durumunda, mevcut önleme rağmen, yerli üretim dalı üzerinde etkisini hala sürdürmekte olan maddi zararın artarak artacağı tahmin edilmektedir.

(3) Küresel lastik üreticilerinin yanısıra yerel üreticilerin de ÇHC pazarında etkin hale gelmeleriyle birlikte artan iç rekabette geri kalan ÇHC'li yerel üreticilerin soruşturma konusu ürünleri büyümekte olan Türkiye pazarına yönlendirmeleri muhtemel görülmektedir.

(4) Esas soruşturmada tespit edilen damping marjlarının yüksek oluşu ve ÇHC'nin soruşturma konusu ürünün küresel pazarında lider durumda olması ile ÇHC'ye yönelik olarak soruşturma konusu üründe ABD tarafından yürürlüğe konulan dampinge karşı önlemin seviyesi bir arada değerlendirildiğinde önlemin yürürlükten kalkması halinde dampingin devam etmesinin veya yeniden ortaya çıkmasının muhtemel olduğu değerlendirilmiştir.

(5) ÇHC menşeli ürün ithalatının, önleme rağmen, yerli üretim dalının yurtiçi birim satış fiyatları üzerindeki fiyat baskısı ve fiyat kırılması etkileri nedeniyle birim ve toplam karlılıklarda izlenen düşüşün önlemin yürürlükten kalması halinde artacağı ve bunun sonucunda ise yerli üretim dalının başta karlılık olmak üzere temel ekonomik göstergelerinde bozulmaların ortaya çıkacağı, bu çerçevede önlemin yürürlükten kalkması halinde zararın devam etmesinin veya yeniden ortaya çıkmasının muhtemel olduğu değerlendirilmiştir.

5.2 Talebi etkileyen diğer unsurlar

(1) Soruşturmaya konu ürünün kullanım alanı ve tüketici algılanmasının aynı olduğu ve dolayısıyla talep eğiliminde fiyat dışında farklı bir etken olmadığı; soruşturmaya konu ülkede üretilen ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen benzer ürünün üretim teknolojisinde bir farklılık olmadığı ve soruşturma konusu ülke dışındaki ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın 20 nci maddede sıralanan tespitleri değiştirecek veya bütünüyle geçersiz kılacak nitelikte olmadığı değerlendirilmiştir.

6. GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

(1) Yönetmeliğin 22'inci maddesi çerçevesinde hazırlanmış olan soruşturma raporunu değerlendiren İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'un kararı ve Ekonomi Bakanının onayı ile 21/6/2011 tarihli ve 27971 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2011/8) ile uygulanmakta olan dampinge karşı kesin önlemin mevcut önlem oranları korunarak uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTİP	Eşyanın Tanımı	Menşe Ülke	Önlem Miktarı (CIF%)
4011.20.90	Otobüs ve kamyonlarda kullanılanlar – yükleme endeksi 121'i geçenler	Çin Halk Cumhuriyeti	60%
4011.70.00.00.00	Tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar		
4011.80.00.00.00	Yapı, madencilik veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar		
4011.90.00.00.00	Diğerleri		